

Broj: 03-02-60/2025
Sarajevo, 25.02.2025. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 26-02-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	- 02 -	197	/25

PREDMET: Mišljenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o porezu na dohodak – hitni postupak

Veza Vaš akt broj: 02-02-197/25 od 14.01.2025. godine

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa odredbama čl. 157. i 188. stav (3) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), u prilogu Vam dostavljam **MIŠLJENJE O PRIJEDLOGU ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK**, kojeg je po hitnom postupku predložio **Aljoša Čampara, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH**, a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 48. sjednici, održanoj 25.02.2025. godine.

Mišljenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

**Co: Federalno ministarstvo finansija -
Federalno ministarstvo financija
gosp. Toni Kraljević, ministar**

Na osnovu člana 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Pročišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa odredbama čl. 157. i 188. stav (3) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) nakon razmatranja Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o porezu na dohodak, kojeg je po hitnom postupku podnio Aljoša Čampara, delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 48. sjednici, održanoj 25.02.2025. godine, utvrdila sljedeće

MIŠLJENJE

Dostavljeni Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na dohodak (u daljem tekstu: Prijedlog zakona) sadrži dva člana od kojih je prvi izmjena člana 24. stav (1) Zakona o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) i drugi član je stupanje na snagu ovog Prijedloga zakona.

Prijedlogom zakona mijenja se član 24. stav (1) Zakona o porezu na dohodak na način da se iznos godišnjeg osnovnog ličnog odbitka od 3.600,00 KM zamjenjuje iznosom od 7.200,00 KM, čime se isti povećava za 100%.

Kao razlog predložene izmjene Zakona o porezu na dohodak predlagači navode Odluku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o minimalnoj plaći za 2025. godinu u iznosu od 1.000,00 KM koja predstavlja porast od 61,55% u odnosu na minimalnu plaću za 2024. godinu koja je iznosila 619,00 KM. Prema iznesenom obrazloženju minimalna plaća od 1.000,00 KM dovodi do značajnog porasta troška plaća na strani poslodavca odnosno prebacivanja svih tereta i troškova povećanja minimalne plaće na poslodavce, što će dovesti do otpuštanja radnika, usporavanja novog zapošljavanja, nemogućnosti mnogih poslodavaca da ispoštuju već dogovorene poslove koji su bili kalkulirani na niže troškove radne snage i dr. Također se navodi da će Odluka o minimalnoj plaći za 2025. godinu dovesti do porasta javnih prihoda od poreza na dohodak i doprinosa uslijed povećanja minimalne osnovice za obračun istih. Stajališta predlagača sa konkretnim relativnim pokazateljima porasta troškova poslodavca, obaveza po osnovu javnih prihoda i drugih parafiskalnih naknada zasnovana su na tabelarnim izračunima koji se odnose samo na propisanu minimalnu plaću, gdje se daje uporedni prikaz obaveza i troškova prema sadašnjoj u odnosu na minimalnu plaću iz prethodne godine. Navedeno obrazloženje ne sadrži efekte primjene uvećanog ličnog odbitka na nivou svih poreznih obveznika, nego samo na pojedinca radnika koji prima minimalnu plaću, što predstavlja uproštenu analizu, jer se ne uzimaju u obzir drugi faktori od značaja koji imaju utjecaj na iznos prikupljenog prihoda od poreza (*kretanje broja zaposlenih, rast ostalih plaća, promjene ponašanja poslodavaca i dr.*).

Kada je u pitanju visina ličnog odbitka, ista ima krucijalni utjecaj na visinu raspoloživog dohotka radnika, ali ne i na trošak poslodavca kako se prezentira. Naime, u sistemu poreza na dohodak obveznik poreza na dohodak je fizičko lice koje taj dohodak

ostvaruje. Kod dohotka od nesamostalne djelatnosti poslodavci nisu obveznici poreza na dohodak niti nose teret istog nego imaju ulogu poreznog agenta, tj. obavezu da u ime poreznog obveznika (radnika) vrše obračun, obustavu i uplatu poreza na dohodak. Stoga porez na dohodak nije trošak poslodavca kako se javno prezentira, nego davanje koje ide na teret dohotka radnika/poreznog obveznika, odnosno umanjuje njegov raspoloživi dohodak za određeni postotak. Stopa poreza na dohodak u Federaciji BiH iznosi nominalno 10%, što je relativno niska stopa oporezivanja. Međutim, efektivna stopa poreza na dohodak uslijed primjene ličnih odbitaka je znatno niža od 10% i iznosi oko 6,85% u 2023. godini, te oko 7,12% u 2024. godini. Za lica sa minimalnim plaćama do 619,00 KM u 2024. godini efektivna stopa poreza na dohodak iznosila je samo 3,8% zbog iskorištene porezne olakšice po osnovu ličnih odbitaka, dok je za lica sa plaćama do 1.000,00 KM ista iznosila 5,14%. Prosječni iskorišteni lični odbitak u 2024. godini iznosio je oko 380,00 KM, a ukupni neprikupljeni odnosno propušteni prihod od poreza na dohodak po osnovu iskorištenih ličnih odbitaka iznosio je oko 213,7 miliona KM.

Analizirajući predloženo povećanje osnovnog ličnog odbitka za 100% sa 3.600,00 KM na 7.200,00 KM, odnosno na mjesečnom nivou sa 300,00 KM na 600,00 KM, *nije uzeto u obzir da isto automatski povlači i povećanje iznosa ličnih odbitaka po osnovu izdržavane djece, drugih izdržavanih članova i invaliditeta, te zbirni godišnji iznos ličnog odbitka kod poreznih obveznika sa izdržavanim članovima porodice premašuje iznos od 7.200,00 KM.*

Navedeno povećanje ličnog odbitka odnosilo bi se na sve porezne obveznike, a ne samo na one koji primaju minimalnu plaću, što bi dovelo da značajnog pada prihoda od poreza na dohodak ukoliko se takav prijedlog usvoji. Prihod po osnovu poreza na dohodak je prihod budžeta kantona koji se dalje dijeli između kantona i općina tog kantona. Povećanje iznosa ličnog odbitka za 100% jednako će se odraziti i na propušteni porez po tom osnovu, odnosno rezultirat će u smanjenoj naplati poreza na dohodak u istom iznosu. Procjenjujemo na osnovu dosad raspoloživih pretpostavki, da bi u tom slučaju u 2025. godini ukupni neprikupljeni prihod od poreza na dohodak po osnovu 100% uvećanog ličnog odbitka iznosio približno 400 miliona KM, a prosječni lični odbitak bi iznosio oko 715,00 KM. U tom scenariju prihodi od poreza na dohodak u odnosu na naplaćeni porez na dohodak od nesamostalne djelatnosti u 2024. godini smanjili bi se za oko 44% odnosno za najmanje 250 miliona KM u kumulativu. Ukupna efektivna stopa poreza na dohodak iznosila bi oko 4,26%, dok bi za lica sa minimalnom plaćom ista bila oko 2,48%. U varijanti povećanja minimalne plaće na 1.000,00 KM uz zadržavanje ličnog odbitka u važećem iznosu od 3.600,00 KM, efektivna stopa poreza na dohodak na ukupnoj populaciji poreznih obveznika bi bila 6,9%, dok bi za radnike sa minimalnom plaćom do 1.000,00 KM iznosila oko 5,77% što je skoro pa 50% postojeće porezno rasterećenje dohotka tih radnika.

Uzimajući u obzir naprijed izneseno, posebno činjenicu da je porez na dohodak trošak radnika, a ne poslodavaca, da se očekuje značajan pad naplate prihoda za 44%, da se povećava iznos propuštenog poreza, da isto nije planirano u budžetima kantona i pripadajućih općina, da se jedna fiskalna odluka koja ima utjecaj širih razmjera donosi u toku perioda, da nije sagledan utjecaj i efekat takve odluke, da nisu planirane mjere sanacije posljedica i efekata, mišljenja smo da se navedeni Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o porezu na dohodak ne prihvata.

V. broj: 196/2025
25.02.2025. godine
Sarajevo

